

บทนำ

หนังสือชุดนี้มีใช้การแก้ไขพระไตรปิฎก
แต่เป็นการอธิบายเพื่อช่วยให้เข้าถึงและเข้าใจพระไตรปิฎก

คำชี้แจงสำคัญ

หนังสือชุดนี้มีใช้พระไตรปิฎกฉบับแก้ไข และมีได้มีเจตนาแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเขียนพระไตรปิฎกขึ้นใหม่ แต่เป็นการนำหลักธรรมและเนื้อหาจากพระไตรปิฎกมาศึกษา จัดระบบ สรุปสาระ และอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อช่วยให้ผู้เริ่มศึกษาสามารถเข้าถึงพระธรรมวินัยได้สะดวกยิ่งขึ้น

พระไตรปิฎกต้นฉบับยังคงเป็นหลักอ้างอิง ส่วนคำอธิบายในหนังสือชุดนี้เป็นงานเรียบเรียงเพื่อการศึกษา ซึ่งสามารถและควรได้รับการตรวจสอบ แก้ไข หรือเพิ่มเติม หากพบว่ายังคลาดเคลื่อนหรือไม่สมบูรณ์

จุดประสงค์ของหนังสือมีใช้ให้ใช้แทนพระไตรปิฎก แต่เพื่อช่วยให้ผู้อ่าน เข้าใจพระไตรปิฎก และสามารถกลับไปศึกษาพระไตรปิฎกต้นฉบับได้ง่ายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เหตุใดจึงต้องมีหนังสืออธิบาย

พระไตรปิฎกมีเนื้อหาจำนวนมาก มีศัพท์บาลี ภาษาและรูปแบบเฉพาะของคัมภีร์ รวมทั้งหลักธรรมหลายเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้จากหลายส่วนประกอบกันจึงจะเห็นภาพรวมได้ ผู้เริ่มศึกษาจึงอาจมีคำถามว่า ควรเริ่มอ่านจากตรงไหน? เรื่องหนึ่งสัมพันธ์กับอีกเรื่องหนึ่งอย่างไร? ศัพท์คำเดียวกันในต่างบริบทมีความหมายเหมือนกันหรือไม่? และที่สำคัญคือ พระธรรมข้อนั้นจะนำมาสู่การปฏิบัติ และการพ้นทุกข์ได้อย่างไร?

หนังสือชุดนี้จึงทำหน้าที่เสมือน “แผนที่ก่อนเข้าสู่พระไตรปิฎก” มีใช้สร้างเส้นทางใหม่ขึ้นแทนเส้นทางเดิม ซึ่งตรงกับเจตนาของต้นฉบับอย่างชัดเจน

การอธิบาย ไม่ใช่การแก้ไข

สมมุติพระไตรปิฎกกล่าวถึงหลักธรรมว่า รูป – เวทนา – สัญญา – สังขาร – วิญญาณ หนังสือชุดนี้อาจนำหลักดังกล่าวมาแยกหัวข้อ อธิบายความหมาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ ทำแผนผังหรือเชื่อมโยงกับหลักธรรมส่วนอื่น สิ่งนี้คือ “การอธิบายพระไตรปิฎก” มีใช้ “การแก้ไขพระไตรปิฎก” ข้อความต้นฉบับยังคงเป็นหลักเดิม ส่วนคำอธิบายเป็นเครื่องช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความนั้นได้ง่ายขึ้น

แยกพระพุทธรพจน์ออกจากคำอธิบาย

หนังสือชุดนี้ยึดหลักว่า เมื่อเป็นข้อความหรือหลักจากพระไตรปิฎก จะพยายามระบุให้ชัดเจน เมื่อเป็น คำอธิบายของผู้เรียบเรียง จะถือว่าเป็นคำอธิบาย และเมื่อใช้อุปมาหรือตัวอย่างที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้เข้าใจง่าย จะต้องไม่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าอุปมาหรือข้อความนั้นเป็นพระพุทธรพจน์ การแยกให้ชัดว่า อะไรคือต้นฉบับ — อะไรคือคำอธิบาย เป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อตรงต่อพระธรรม

คำอธิบายสามารถแก้ไขได้

ประเด็นนี้สำคัญมาก เราไม่ได้กล่าวว่า “พระไตรปิฎกผิด จึงต้องแก้” แต่หากพบว่า คำอธิบายของเราเอง ยังคลาดเคลื่อน ไม่ครบถ้วน หรืออาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิด เรามีหน้าที่ตรวจสอบและแก้ไข คำอธิบายนั้นให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ดังนั้น เราไม่ได้แก้พระไตรปิฎก แต่เราตรวจสอบและแก้ไขความเข้าใจของเราที่มีต่อพระไตรปิฎก นี่คือการแตกต่างที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของหนังสือชุดนี้

พระไตรปิฎกเป็นต้นทาง หนังสือเล่มนี้เป็นสะพาน

อาจสรุปอย่างง่ายว่า พระไตรปิฎก = ต้นทางและหลักอ้างอิง หนังสือชุดนี้ = สะพานและเครื่องช่วยศึกษา พระไตรปิฎกเป็นสิ่งที่เรากลับไปตรวจสอบ ส่วนคำอธิบายในหนังสือชุดนี้ เปิดให้ตรวจสอบและปรับปรุงได้เสมอ

ความมุ่งหมายสูงสุด

หนังสือชุดนี้ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อแข่งขันกับพระไตรปิฎก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อแทนพระไตรปิฎก และไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อสร้างพระไตรปิฎกขึ้นใหม่ แต่มีความมุ่งหมายที่จะช่วยให้คนในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่เคยศึกษาพระไตรปิฎก สามารถเปิดประตูเข้าสู่พระธรรมวินัยได้ง่ายขึ้น โดยไม่สูญเสียความเคารพต่อหลักเดิม หากจากเดิมผู้อ่านรู้สึกว่ “พระไตรปิฎกยากเกินไปสำหรับฉัน” แล้วเมื่ออ่านหนังสือชุดนี้ เปลี่ยนเป็น “ฉันเริ่มเข้าใจแล้ว และอยากศึกษาพระไตรปิฎกต้นฉบับต่อ” นั่นคือความสำเร็จที่หนังสือชุดนี้ต้องการ
